

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 fnt — kr. Negyedévre 1 fnt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Külföldre az ár folyóiban minden hónap elején
lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszori vagy terje
telmas hirdetéseknel árbejegyzés adatik

Helyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

1891. Január 23.

(K.) A majdan építendő városháza tervei a városháza tanácstermében körülbelül egy hét óta vannak közszemlére téve s ott naponként többen látogatják, ámbar kétségkívül sokkal kevesebben, mint azt a tárgy nagy fontossága méltán megérdemelné. Igaz, hogy a felületes szemlélő bírálata is — a legtöbb esetben — felületes, de másrészt az is igaz, hogy több szem többet lát s a közvéleményből — a szorgalmas megfigyelő — a helyes irányt gyakorta kivetheti.

Bizunk azonban benne, hogy a tervek szakcszerű megvizsgálása s a szakvélemény megállapítása után, a nyertes tervek — s esetleg a többiek is — újból ki fognak állítani; mert nem lehetetlen, hogy a ridegen művészeti szak-szempontról esetleg épen első díjjal jutalmazandó terv, más okok miatt nem lenne jó, hogy nálunk fel is építtessék.

Mindenesetre elvárjuk azonban, hogy a bíráló-bizottságnak feladatává tétessék az is, hogy a költségvetéseket alapos kritika tárgyává tegye s ha esetleg valamelyik oly nagy mérvben térne el — kivétel esetére — a költségvetésben praeliminált összegtől, hogy ez az eltérés a kivittelt feltehető megnehezítendő, avagy talán lehetetlenné tenné; úgy ezt a terv hátrányára figyelembe vegye; mert mi reánk nézve teljesen közömbös dolog, hogy öt-, hat-, vagy hétszáz ezer forintért milyen városházát lehetne építeni; annyi pénzünk úgy sincs s annyit — legalább a jelen viszonyok között — városházába beépíteni mérsékelt vállalkozás lenne. Mi azt akarjuk a pályázatból megtudni, hogy ki tud legszebbet, legjobbat, legczélzerűbbet tervezni s a mellett a monumentális jellegűt leginkább kidomborítani, de úgy, hogy az általunk megszabott összegért felépíthető is legyen. És épen ezért, ha — feltéve azon esetet — valamelyik ettől a feltételtől nagymértékben eltér, az nézetünk szerint a pályázatból egyszerűen kizárandó, illetőleg nem díjazható.

A pályázónak — nézetünk szerint — nem szabad elfeledtetni, hogy a csinálni, neki az építendő akaratához s viszonyaihoz kell alkalmazkodni. Nem szabad tehát a rendelkezésre adott telek idomtól eltérni, még az esetben sem, ha ahoz nem hozzá venni kell, hanem elvenni lehet. — Igaz lehet, sőt mondjuk meg, igaz is, hogy épszögű épület építeni könnyebb is, olcsóbb is, szebb is, czélzerűbb is, de eleget próbáltunk mi a térképre az épszögű térrajzot rá pingálni s mindennek dacára közgyűlésünk a ferdénnyel fogadta el. A tervezőnek tehát ehhez kell alkalmazkodni; mert hiszen ha pénzben, térben, sőt a beosztásban is saját szabadjára s minden viszonytól függetlenül tervez, akkor elhiszük, hogy igen szép s igen jó eszményi városház tervet állíthat elő.

Az építési programmon veres főnállként húzódik keresztül, hogy a „takarékoság szemellett tartása mellett”, hogy a „monumentális jelleg kidomborításával” kell tervezni s hogy nagyszámú hivatalok — feltétlen czélzerűségi szempontból — okvetlen a földszintre tétessenek.

A monumentális jelleg annyira megkívánt dolog volt, hogy a közgyűlésben, sőt a bizottságokban is, nehéz és keserű harcot folyt a gyógyszerárak és boltok alkalmazása ellen, mert — elég sok és jó indokból — sok ellenzője volt s épen azért, mert ezek beillesztése kétségkívül a nagyszerű benyomás hátrányára van. Azonban, bár a többség, tisztán financiai okokból, a gyógyszerárak és boltok beépítését fogadta el, ezt nem tette azon czélből és szándékkal, hogy ezáltal a monumentális jellegűt elejteni kívánta volna. Ellenkezőleg! Ha már egy darabig, míg t. i. úgy negyven-ötven év múlva a szűkület emelkedése folytán a helyiségek szükség lesz, — a boltokat financiai okokból tünni kell, ez épen nagy ok arra, hogy ennek ellensúlyozására, a monumentális jelleg nélkül jobban kidomboruljon.

A monumentális jelleg pedig nem

az épület nagy tömegében rejlik, mit megmutat a bécsi Wipplingerstrasse-i négy darab hét emeletes ház, (ha ugyan még megvan), a melynek mindegyike bérháznak is csunya, nyomott; de megmutatja a Florenci „Palazzo Pitti”, a mely egy emeletével is dominál a körülötte levő több emeletű házak felett. Tudvalevő, hogy egy épületnél, a mely hivatva van nagyszerű benyomást kelteni, csakis az abszolút méretek, az emeletek méretei a mérvadók, a mely emeleti magasságokat feljebb-feljebb is megtartani czélzerűségi szempontból is alig lehet. Ha tehát egy a legalacsonyabban — tehát a közép és oldal risalítok között — levő parkányig 14 méter magas egy emeletes épületet olyan két emeletessel kell hasonlítani, melynek egyike pl. 18, a másika éppen csak 17-5 méter magas, igen könnyű lesz választanunk, hogy a nagyszerűnek, a monumentálisnak melyik felel meg inkább. A takarékosági szempont lehet, hogy az emeletek egymásra halmozásával, inkább szem előtt tartható, de miután ez a kényelem nagymérvű felüloldozásával jár s különben is ha most már beépítjük a jövő számára szabadon hagyandó tért: úgy esetleg utódaink előtt a terjeszkedés lehetőségét zárjuk el. Ennélfogva ezen kérdésnek minden oldala komoly figyelemre méltatandó.

Az építési programmnak ránk nézve nagyon fontos része, hogy bizonyos meghatározott nagyszámú hivatalok okvetlen a földszintre legyenek. Ezek azon hivatalok, a melyeket a közönség legjobban látogat, mert bizony ezt mindnyájan érezzük, hogy a kecskeméti embert — az ahoz szoktatlan — magas emeletekre járni czélzerűtlen lenne. Fontos — és talán még ennél is fontosabb — az egymással szoros érintkezésben levő hivatalok csoportosítása, hiszen jó részt ezen okból építkezünk.

Ennélfogva szükséges szigorú bíráló alá venni, hogy a kijelölt hivatalok, a pénztárak, a gazdasági osztály és az erdészeti hivatal, a kapitányi hivatal rendőri osztálya az orvosai hiva-

tallal földszinten helyeztessék el, mert a mely tervező ettől eltér, az eltért azon intenciótól, a mely az építendő város közönségére nézve nagyon is lényeges.

A styra nézve, a mely inkább gusz-tus dolga, csupán annyi az észrevételünk, hogy e tekintetben annak adnánk előnyt, a melyik a nagy templom komoly stíljének leginkább megfelel. Ne legyen annak másolata, mert hiszen ahoz óriási méretek volnának szükségesek, de legyen meg a stílus összhangja. A nagy templom mellett bármely épületnek is önállóságra törekedni hiába való erőlködés lenne s épen ezért feltehető ügyelni kell, hogy e két — reméljük — legszebb épületünk egymás mellett kellemetlen benyomást ne tegyen. Ilyen tévedés határozottan mind a két önék hátrányára lenne.

Ugy hisszük, hogy ha a szorosán vett építészeti és művészeti szak szempontok kiemelését a bíráló bizottságra bízva, a nagy közönség figyelmét a fentebb vázoltakra hívjuk fel: helyes úton járunk s miután teljesen tárgyalagok óhajtottunk lenni, nem követjük laptársunkat a „Kecskeméti”-et. Ennélfogva a tervek bírálatába nem becsúszunk, neki hagyván fenn a dicsőséget, hogy a legszebben kiszínezett terv érdekében a reklám nagy dobját megüsse, ugyanazon czikkében — véljük, hogy teljes indifferentismusból — a bíráló bizottságot is eleve megalkíván.

Mi — ma is azon nézetben vagyunk, minek lapunk f. évi második számában kitejtést is adott, hogy a szakértői vélemény ismerete nélkül, ily nagy horderejű kérdéssel szemben, előzetesen határozott állást foglalni hiba lenne s ettől óvakodni feltehető ajánlatos.

A városház tervezetek.

E tervrajzokkal a helyi sajtó ugyan foglalkozott már, de mindannak dacára kötelességemnek tartom, hogy e tervezeteket tisztán építészeti és szépségszempontból minden másnak mellőzésevel a közönséggel ismertessék; mit eddig. — miután a tervek csak a közszemlére való kite-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Ujra földrajzi komikumok.

Mi volt a régiek enni való lotusza, annak a meghatározás módja is jellemzi Európa mai három irányadó nemzetét. Az angol végkép nem érdekli a kérdés, neki elég ha a régiek tudták. A németek tudományos értekezéseket halom számba írtak róla és teremtetek három különböző hipotézist, de a kérdést meg nem oldották. Mikor a francziák elfoglalták Tuniszt, megállapították azt is, hogy a Zizyphus lotus a bizonyos növény; erre előálltak a németek és azt mondák, hogy úgyszólván lehetett azt tudni, mert Herodot és Polybius írásai bizonyossá teszik.

A német észjárás furcaságát azzal igazolja a magyar, hogy szerinte a németnek szél (Seele) a lelke, kint (Kind) a gyermeke, eszik (Essig) az ecetjeje, öl (Oel) az olaja, szalad (Salat) a salátája, mász (Mass) a pintje, jár (Jahr) az esztendeje, régen (Regen) volt esője, ha tűz van fáért (Feuer) kiabál és mikor meghal, tót (Tod) szoritja ki belőle a lelket; falragasz dolgában is úgy járt el, hogy Liptóban a likavai vár építésénél malternak tojásféherét keverte

mész- és homokkal, hígította borral; elnevezett pedig Sárosmege határán egy lejtős dombhatárt Hochwald-nak, holott sem erdős, sem magas az.

Visszaszolgálhatná a német mindezekért a furcaságokért cserében a kölcsönt hét tetejével a magyar lakodalmi vőfél vers-tárból, mely számtalan változatban egyebek közt eképen is szól:

Egybe lóttam, futottam
Az egész világot;
Szemlélttem olyanokat,
Miket más nem látott.

Tiszán innen, Tiszán túl
És a Duna mentén
Sokféle cifraságot
Összeszedgetvén.

Kecskeméten a listez
Hordót csapra verték,
Körösön a csirkehúst
Káposztával főzték.

Jászág, Kunság térein
Szarkák kodácsolnak,
Jászberényi malomban
Veretnek patkolnak.

Nagy-Létán a daralón
Csontokat örönelnek,
Nagyváradon a vargák
Ködmönt köszörölnék.

Szolnokon a dámkákat,
Úgy hezdiük srájt,
A hába hintó helyett
Pöttyökben horják.

A sarkadi téhennek
Szarva közt a tögye,
Sápon patkányt felibe
Vesznek telőre.

Szalontán a menyőkvét
Gilisztával fogják,
A komádi árteret
Szőlőhegynek osztják.

Debrecezenben krumpólból
Szilvalekvárt főznek,
Tordán vakot, süketet
Tesznek dinnyecésznek.

Eszlár kopó kölykeit
Nevelik agárnak,
Kovácsiban legátust
Fognak szobalánynak.

A csökmői sárkánynak
Van országos híre,
Mező-sasi lö nem megy
Sem hidra, sem vízre.

No Furján meg a szipolyt
A puszkával lötték,
Margittán hamuszáiban
Sütik a csörögöt.

Pályiban rigó fűtött
Likör helyett isszák,
Eledsen a kezökön
Viselik a csizmát.

Düspökiben a pipát
Borotválni szokták,
Derecskén meg gombóznak
Töltik meg a szoknyát.

Szaldobágy vízi malmát
Ókrók, lovák húzzák,
Vörösen kikarosták
Esoék az útját.

Dőszegyen agarat
Bakarral hizalják,

Korosztosan a jeget
Télire aszalják,
Edelényen az úrgút
Röptében meglöttek,
Kökán pedig a lenesét
Kétszer is megették.

Nagy-Lédezen a létrát
Keroszthon cipelték,
Kikindán szünyog előtt
Harang félreverték.

Hetenyen meg a rókát
Farkasnak nevelték
Szent-Gálon a hajdinát
Mögöszni kezdték.

Rátóttak a rákot
Szabónak megették,
Szőlőfürőt pirította
Farkasban sütték.

Zsákaik keményen
Libát költ a golya,
A ki mindent elhiszi,
Némes sünti valója.

Szinte sok a magyar bölcseségből,
de szerencsére van olyan is, mely kedvezőben
jellemzi a magyar észjárását. Ilyenek, hogy
mi a rossz és mi a jó?

Karaffa, Musztafa
És az akasztófa,
Mindezen három fa
Veszedelemes rossz fa.

Zala hala, Zala rákja,
Zala szép asszonya,
Akár melyikre áhítasz,
Mind a három jó a!

Perzsiában nem görbe pizai tornyok
vannak, hanem Khaledan faluban a me-

tel által váltak teljesen áttekinthetőkké. — Érdemlegesen tenni nem lehetett.

Nem bocsátkozom a tervek helyes elrendezésébe, mert azt, hogy az egyes hivatalok részére szükséges helyiségek és azok elhelyezése mennyiben felel meg a szükségesnek és kívánalmaknak, azt az intéző körök bírálhatták csak meg, kiknek arról kellő tájékozottságul birniok kell.

Itt csak a városház külalakjáról, mint monumentális a várost szépítő épületről kívánok megemlékezni.

A pályázatra beküldött tervek mind renaissance stíljűek.

A renaissance stílus a görög, római, román, góth stb. klasszikus stílusok építészeti formáinak és motívumainak alkalmazása az újabb kor igényeinek megfelelő berendezési épületekben és első kellemé az, hogy a mely 0-stílus formái és motívumai alapszámúll vétettek, azok az egész tervezeten keresztül vonuljanak.

Ezen a monumentális építkezésre vonatkozó rövid általános megjegyzések után szabadon a tervezetek külalakjáról tájékoztatást adnom.

A tanácsterembe belépve, első tekintetre egy nagy látványlag szerkesztett, festett épület képe vonja a laikus figyelmét magára; — jellegéje „Sem magasság, sem mélység nem rejtetté.”

E tervezet góth renaissance akar lenni.

A főhomlokzat különböző emeletein, kiugró előtornyain, csústalan közepészen a stílusok minden fajtából van keverék; találhat ott a figyelmes néző mindent: „ak stílust nem!”

Az oldal homlokzat tervezésénél úgy látszik a szerzőnek jellegébe lebegett szeme előtt: „Sem magasság, sem mélység nem rejtetté!”

A távlati képe e tervnek úgy látszik a mézeskalácsos sátor kedvéért készült, hogy édesesse a gyermekeket.

Utána: K. jellegé alatt van egy két-emelletes római renaissance stílusban szerkesztett tervezet, melynek egyszerű de harmonikus homlokzata egy nagy bérházak teljesen megfelelő volna, de egy monumentális középületnek megfelelő hatást nélkülözi.

Mindjárt mellette van a „Saxa loquuntur” jellegű baroc stíly tonynyal ellátott emeletes tervrajz.

Ez eddig az első, mely a stíly tisztaságával, a kiálló részek tömeghatásával, a díszítésnek nem túlzott összehangzatos tiszta stílyszel alkalmazásával mindenben megfelel annak: mit a legfokozottabb igények izlés és monumentalitás tekintetében egy középpületől kívánhatnak.

Utána mindjárt van a „jellegű tervezet. Ez egy kétemelletes a közép kiugró előtornyával és kupola tetőszerkezettel ellátott szintén renaissance épület.

Az egész előlégi összehangzatos, tetőszerkezete gyakorlati; de mind a mellett hogy az épület külső díszítésében az, egésznek összehangzatosban meg van általában hatás, mégis a részletekben van az általános hatás, a mi a monumentalitás hatásának rovására esik. Így például a középrész első emeletének óriási alakjai, melyek alatt párányi ajtóknak vezetnek a szintén párányi erkélyekre sehogy sinosen harmonikus összefüggésben az aranylag alacsony földszint és második emelettel; valamint a főhomlokzat oldal-szárnyain az a két kis erkélyke épenséggel nem emeli az épület monumentalitását.

Az utolsó „Bánk-bán” jellegű tervezet a K. és „rel jelelt tervezetek sty-

lusában van tartva. Csinos nagy bérház; alacsony emeletei, nyomott alakot kölcsönöznek homlokzatának.

E tervezeteknek tisztán a tényeken alapuló ismertetése után, könnyű levonni az eredményt.

Az öt mű között csak kettő van, a mely tekintetbe vehető. Az egyik „jellegű, de ott a homlokzat arányain változtatni kellene, de ekkor megeshet, hogy az összbizonyos hatása annyira sem sikerül mint a jelenlegi terv.

A másik a „Saxa loquuntur” jellegű. Ez messze felül áll valamennyin és egyik fő előnye meg az is, hogy a nagytemplom stílyusával teljesen egyező; mi által a két épület egymást kölcsönösen emeli.

Azon, hogy a közép részen torony van, mi talán némelyek tetszésével nem találkozik, könnyű segíteni. El lehet azt egyszerűn hagyni, a nélkül, hogy az az épület összehangzatos impozáns alakjából a legparányibbat is levonná.

Pataky Imre.

A jótékony növegyelet érdekében

A helybeli jótékony növegyelet nőiparis-kolája fejlesztése és a jótékonykodás minél nagyobb mérvű gyakorlása végett a közönség jótékonykodásához appellálva, egy oly természetű gyűjtést kezdeményez, mely az egyesek áldozatkészségét esélyi, alig érezhető módon veszi igénybe.

A gyűjtés e nemének sikere kizárólag csakis attól függ, hogy abban minél többen vegyenek részt — saját ismerőseik és jobáruaik körében.

Az eszme kezdeményezőinek gratulálunk; a várt eredmény nem fog elmaradni, ha annak minél több pártfogót szerzehetnek.

A gyűjtés e nemét röviden a következőkben ismertetjük:

Páris szalonjaiban jelenleg a jótékonykodás gyűjtés egy leleményes módja divatos, melyet a francziák igen találon „hogoly”-nak neveztek el. A gyűjtés e módja már régebb idő óta divik Angolországban és czélja esekély adományokból gyors többszörösítést által rövid idő alatt a kis hogolyból nagy görgetegget hengergetni össze. E gyűjtés módja a következő: Mint kezdeményező néhány szóból álló leveiben felhívják valakit, hogy bizonyos jótékonykodásra egy bizonyos esekély összegget, pld husz krajczárt írjon alá, s utóiratban felkérem, hogy két ismerősével közölje e levél másolatát, egy egységgel fokozva a levél levél levél folyó számat. Az én levelem száma természetesen I. Az első, a kinek másolni kell, a 2-tes számat jegyzzi, a következők a 3 mas számat stb.

Ha már most kissé figyelmesen kísérjük ez eljárás, látni fogjuk, hogy nekem van két két I számú levelezőm, ezeknek 2—2; e négynek nyoloz stb. Ha ezt csak a 16-os számg folytatjuk; 65,535 levelezőt érünk el.

Minden egyes levelező ugyanezen az úton visszafelé küldi teletéhez csatolva a 20 krnyi adományt, melyek végül a kezdeményező kezébe vesznek, és ha csak 20 krnyi aláírást veszünk alapul, már akkor is 13,107 frt gyűlne össze.

Az eszmét leleményes ajánljuk jótékony bölgyeink és a közönség szives figyelmébe és pártfogásába. Részünkről, bár határozott aggályaink vannak az iránt, hogy annyi levelet táldadhatnának, mint a mennyi már csak a 16-ig terjedő számal megfelel, — e gyűjtéshez a jótékony cél érdekében a leg szebb eredményt és sikert kívánjuk!

egy gunyhóban lakó marhászpoter; a város régi autonómiaja törvény szerint előőrölve nincs, de mai lakossága nem képes gyakorolni még képviselő választó jogát sem. Az idén történt, hogy e jogát a szomszéd választó kerületben kívánta érvényesíteni, de elutasították, mert a skiddavi polgárság választó székelye Skiddav város, búslunjon rajt az, ha választási elnököt, bizottságot, jelöltet állítani nem bir.

Az sem mindennapi dolog, hogy Dombóvárnál három vármegyede hallik el egy kacsának a kukorikolása, mivel Tolna, Baranya, Somogy szögellenek ott össze; Belez várnál történt pedig az, hogy három megye alispánja ebédelt együtt, mindenik a saját törvényhatósága határában állt és úgy köszöntötte föl a másik két megye közönségét, ez Varasd, Kőrös és Zágráb megyék határában esett meg Bajosabban történhetnék ilyesmi Zólyom megyében Gyetva nagy községben, melynek 12,000 lakosa 4 □ mf. területen szétszórtva lakik, kiket az utak járhatatlansága sokszor hónapokra választ el egymástól. Bocskoros vándor tanítóknak működnek közöttük, évi 30—50 frt fizetéssel. Ki tudja nem itt volt-e Eötös közigazgatási miniszternek az a tanítója, kivel pécsi látogatása alkalmával úgy dicsékedett, hogy jó tanító, csak az a gyöngyéje van, hogy olvasni nem tud.

Hanusz István.

Színház.

Szombaton e hó 17-én „A titkos csók című operettét adták kis közönség előtt. Az előadás jól ment, kitétek Mátray Margit, mint Lolott és Szigethy Mari, ki igen csinos kis vicomte volt.

Vasárnap „A bányarém” ment kis közönség előtt.

Kedden Csiky Gergely legújabb vigjátékát „A nagyvatermett”-et nagyobb közönség nézte. A darab hőse, Philibert udvari kamarás, (Dobó) mindenáron történelmi nevességű nagy ember akar lenni és ezt az által véli elérhető, ha valami a király és a haza ellen lapangó összeesküvést képes volna felfedezni; mindenütt kutak, szimatol, sehol semmit sem talál, holott ő maga viszi és hozza neje közbejöttével saját kalapjában a leveleket, melyeket a királyné (Szendrőy Ella) és anyakirályné, az alkotmányos érvelte miatt számozott Albert herceg (Imrey) érdekében váltanak. Végre nyomába jön a kalapjába rejtett leveleknek, de most már nem tudja, vajlon politikai összeesküvésről, vagy feleségének szerelmi kalandjáról van-e szó.

Ebből természetesen komikus jelenetek fejlődnek. Még inkább felsül, midőn hiszi, hogy leányt Carinát (Nagy Vilma) a tovságba vetett Albert herceg nevére teszi, holott Carina egy Emanuel nevű ifjúval esküdt meg Végre népfelárad, a királyi palotába tör és Albert herceg vezérlete alatt a jelenlegi miniszterek elbocsátását és alkotmányt követel, mit a király meg is ad, Philibert pedig hopton marad. A darab bár eléggé szórakoztatja a közönséget, de a cselekvény valószínűtlensége és az erőltetett operetteszerű komikum méltán hívták ki a fővárosi kritikát; csupán egyes momentumok és a nyelvezet szépsége vallanak a nagylehetségű drámáira. Az előadás sikerült, Dobó néhez szerepét öntudattal és tapintattal töltötte be. Csóskáné (Leona) helyes felfogással játszott. Lomniczy a darab legszebb jelenését oly derekasan érvényesítette, hogy nyílt jelenésben tapsot aratott. A többi szereplő is helyt állott.

Szerdán Szigethy Mari jutalomjátékaul adott „Három pár cipő”-ben a hősnő (Szigethy M. Lén, egy helyre küsszeret mennyeske maga viszi el a megrendelőknék a cipőt. Az első egy nőnek, ki férjét megcsalta, a másodikokat oly nőnek, kit völgyégre akar megcsalni, a harmadikat oly nőnek, ki mindenki iránt igaz — ki megfizeti. Mind a három helyen Lén avatkozik a cselekvénybe és viszi a főszerepet, míg a suszterinas haza nem hívja, mert sir a gyerek. A darabnak ugyan több mulatózó részlete van, sőt a közönség egy része nevetett is, mi azonban azt tartjuk, hogy az egész egy régi jodiorozással spelet, hideg színhabzal körített bécsi székelt. Ritka magyar ember szereti. Szigethy Mari sokat és kedvesen játszott. Méltó partnere volt férje Fink (Mátray Kálmán), a kiélt és mégis élvsóvár iparlovagot nagy hűséggel alakította Dobó (Nachtalfer).

Csütörtökön Szerdahelyi Ferenc úrnak, a poszonyi és temesvári színtársulat tagjának vendégjátékában elévzték „Rip van Winkle”. Planquette gyönyörű zenéjű operettjét a több szereplők művészi magaslalon állott előadásában; sajnos azonban, hogy csak kevesen. Csudálatos, hogy ezen operette iránt közönségünk elvitatlan közönyét kellett mindenkor tapasztalunk, tán csak nem éppen annak jeles jege miatt. Tárnya érdekes és regényes, zenéje dallamos, sok helyt egészen megragadó, és mégis — nem kell. Szinte az a gondolatnak érvényesül, hogy ha már operette, az csak úgy tetszik, ha legalább egy kis frivolitással találkozunk benne. Pedig ezt még sem akaróknak elhinni. Az előadás igen sikerültnek jelezhető, eltekintve a karoknak sokszor fűlsértő énekétől; és a kis számlú közönség nem is tukarkodott a jól kiérdemelt tapsekkel elismerésének kifejezést adni. Mátray Margit (Lisbet majd Alice) és a vendég Szerdahelyi Ferenc (Rip) nem egyszer nyílt jelenetben és a telonások után többszörös kihívásokban részesültek.

A vendégnek igen kedves csengésű magas baryton hangja van, melylyel művészi-leg bánik, játéka pedig igen distingvált és kerekded. Méltó érdemmel osztottó véle a tapsokban Mátray Margit társzó szerepeinek csinos alakításával és éneklésével. Dobó polgármesterét, Szigethy Mari Katrináját és Nagy Vilma Charlottáját kell megdicsőíttel felemlitenünk továbbá az új karagoyot, Ligethyit sikeres működésével. De hiányos volna tudósításunk, ha megteletkezne a két puzó Dobó lánykáról. Sárka és Katiezáról, kik a két gyermekszereppel a közönség tapsait szintén kiérdemelték. Gratulálunk a papájuknak.

A jurista-bárlól.

Bárcsak ez az éjszaka,
Tiszehárom esztendő tartana...

De nini! hiszen már egy hete, hogy elmúlt s én még mindig ott képelem magam abban a fényes tereben. Mintha még csakugyan nem lenne vége annak az élvezetes éjnek. Oly élelken van még emlélkemben minden egyes perze, hogy nem tudom álmodom, vagy ébren vagyok-e? — Szinte hallani vélem azt a mámorító zsi-bongást, még a fülemben csengenek a jogászcsárdás utolsó akkordjai, még magam előtt látom ellebegni, a csevegő, vidám pártok. Utánuk akarok nyulni, megfogni és soha többé el nem eresztini őket — s ime a visio szétfoszlik, — fölébredék.

Azon ne is csodálkozzanak kérem, hogy én még mindig ábrándozom, mert nem lehet ám abból a jökevő szulte mámorból olyan hamar kijőzanodni, csak olyan plaggmával átűtöni föltötte, aztán „Schwamm-drüber!” Hisz még egy spleenes angol is megtagadta volna esgavérét, annyi báj, annyi kellem láttára; én legalább szememim voltam kénytelen övni a nagy fénytől, csillogástól, hanem azért — ezt azonban „sub rosa” sűgom meg, nehogy eláruljanak hülgyeim! — újaim között kandikálnak ki, hogy egy perzet se veszítsek el, a nem mindennapi élvezetből.

Nem hiába hirdette tehát az óriási zászló, már hetekkel azelőtt, hogy a „jogász-bárl” 1891. január 17-én” lesz, nem hiába tettek oly nagy előkészületeket a jogászok s követek el mindent, hogy minél fényesebb, minél sikerültebb legyen, hanem mulattunk is ám igazán kivilágos kivirradtig.

Kedélyesség, feszelen jökevő domináta a jelenvoltakat s ha Carneval egész udvarával jött volna, sem leendett nagyobb a vigáság, jobbjú a kedv. És ezt én nagyon természetesnek találom, mert a hol annyi nevető szemű, piros ajkú, életvidor s — a mi fő — mulatni vágyó hölgy van, lehetetlenség ott jól nem mulatni!

Gyönyörűség volt nézni azokat a fehér, kék, rózsaszínű ruhás hülgyekeket — ha ugyan e kifejezés nem gyöngye — kik tán csak azért nem gittöttek szárnyat, hogy vissza ne keljen ismét repülnök az égbe. Valóban, ha Mohamed, hetedik mennyországja ilyen hurrikákkal fenyegetőzik, akkor csakugyan érdemes ám az Alsirath hidján minél előbb keresztül jutni.

Hanem most már igazán rövid leszek, mert bájos hülgyeim rán találják fogni, hogy bökölök, pedig Isten látja az én ártatlan lelkem, bökölni sohasem szoktam.

Mielőtt e béli tudósításom megírásához fogtam, feltettem ugyan magamban, hogy „in medio res rapere” fogok; minden bevezetés nélkül, úgy a mint történt, fogom elmondani, hogy nagyon szép mulatság volt, a hölgyek pompasán találták magukat s hogy a gyönyörű tolettetknél, csak viselőik voltak gyönyörűbbek, szóval, egy száraz referátó irók, — hanem mikri írni kezitem s megjelentek előttem azok a karcos alakok, pihégő kebleikkel, kipirult arcukkal s azok az élvezetes perzek kaleidoskopszerű változásokban vonultak el lelki szemem előtt, akkor eserben hagytam akaratlanul és a sorokat az a csábos ábrándkép diktálta.

Igy — azt hiszem — sohasem végezem be e béli tudósításomat; nem is térek le többé, hanem az egyenes úton haladva, rendre elmondok mindent.

Első helyen a bályányt, Dr. Szeless Józsefné úrnót említem. O, az ő szeretelmű kedvességével, elbájoló modorával igazán a legelső volt az első között.

De vajjon volt-e valaki utolsó vagy csak második is? kérdem én, nem e mindnyáján egyformán szeretetreméltók, egyformán kedvesek voltak?

Ki volt hát akkor a bálikirálynő? — kérdezik hülgyeim.

Jó, hogy el voltam készülve e fogós kérdésre, különben úgy járhattam volna, mint Páris, és tíz esztendőre haragosom lenne nem is két, de sok istennő s jó előre elláttam magam aranyalmákkal, melyekből az istennők mindegyikének juttatok egyet.

Csak a Bandira volt egy kevés panaszunk. Nem úgy hitza, mint a hogy mi mára ő nála megszoktuk. Alig tudott játékába egy kis elevenségét önteni; az első négyes is, — melyet 28 pár táncolt — épen csakhogy akusztikája okozta, vagy talán az én füleim rosszak, de mintha szünóra előtt kevésbé erőltette volna meg magát.

No de ez mellékes dolog, mi azért mégis mulattunk; azért volt jó kedv, a mennyi kellett; azért mégis mástel óráig jártunk a jogász csárdás s egész éjen keresztül bámultuk a fényt, csodáltuk a toletteket, melyek minden egyszerűségük mellett is, leirhatlan pompások voltak; de leginkább csodáltuk bájos viselőiket.

„Venio nunc ad fortissimum...” Legutóljára hagytam a legkellemesebbt,

kijelentésére kért fel bennünket, hogy a február 7-én tartandó báljok rendezésére nem mint lapunk mult számában tévesen írtuk a mult év június 6-án, hanem a június 18-án rendezett majális rendezőinek egy részéből áll. Midőn a rendezőség e kivánóságának eleget tesszünk, ajánljuk a mulatságot a n. é. közönség szíves figyelmébe annnyival is inkább, mivel e törekvő ifjúsági egyesület e báljok feljelenését beteg tagjainak gyógykezelésére fogja fordítani. Sok szerencsét e nemes cselekedetnek.

Leforrázta. Polyák József és neje Szurok Julianna, Anna nevű kis gyermekét, ki a tüzhely körül bődörgött f. évi jan. 12-én nagyanyja leforrázta, minek következtében a kis gyermek, folyó hó 18-án reggelre virradóra meghalt; hullája orvosrendőrileg boncoltatott.

Hymen. Brachfeld Irén k. a. t., Brachfeld József, helybeli kereskedő kedves leányát e napokban jegyezte el Weisz A. d. l. úr, m. k. közalaptványi bérli Jenőn. Zavartalan boldogság és megelégedés kísérje trigyükét!

Népmozgalmi kimutatás. A tisztii főorvosi hivatal kimutatása szerint folyó évi jan. 11-től 17-ig született 13 fiú és 21 leány gyermek, vagyis összesen 34; kik közül 32 törvényes, 2 törvénytelen. Ez idő alatt elhalt 25 egvény, közöttük 11 fiú, 14 nőnemű; ekként a szaporulat 9.

Megfagyott. A dermesztő hideg mint minden évben, úgy most is megkövetelte a maga áldozatát. Madari Pál nős tanács volt az a boldogtalan, kit a maga részére kiszemelt és jégáldozat karjaival magához vett. A szerencsétlen folyó hó 21-én apróbb bevásárlások megtevéle végett jött be a városba kőnesői lakásáról, kitéle menet érte végete, megfagyott. A járókelők 22-én délelőtt akadáltak rá az útszelen dermedt hullájára. A hulla a kórházba szállítottván, orvosrendőri boncolás alá vetetett, az lesz hivatalú kideríteni, hogy a boldogtalan halálát csakugyan a hideg okozta e.

Páros-viaszkodási minta nyilatkozat. Egyik tövárosi napilap nyilnterében e napokban a következő, legalább is érdekes nyilatkozatot olvastuk: „Páros-viaszkodási nyilatkozat. K... P... és segédei a Zemplén t. évi 3-ik számában egy szokásos formájú nyilatkozatot állítottak ki ellenem. Válaszom a következő: K... P... feleségemet, az ő unokatestvérét leánykorában durván megsértette. Feleségem e sértést nekem még hásszágunk első hónapjaiban elbeszélte, minek következtében a családi tanács megfenytetésben marasztalta el. — December 25-én tehát ad audiendum verbum megidézett s feleségem, illetlen magaviseletét szemére lobbantván, így szólt: „Nem volt alkalom eddig neked megfizetni, hanem most: itt van!” s ezzel olyan potot mért arczára, melyvált az 5 frtot nyugodt lélekkel meg lehet fizetni. Ez a multra szóltott. Én pedig, nehogy kedve kerekedjék még valaha gyönyörlan növel gorbáskodni s hogy a megbomlott phisical egyensúlyi s helye álljon, a másik oldalon rádupláztam s az ajton kilöttem. Kihívását nem fogadtam el, mert a nót durván megsért embernek fenytitek való s nem lovagias elégtétel. M... S...”

MOZAIK.

Furesa vadászat. Egy koczevadásznak az volt a szokása, hogy sok vendéget csodított vadászatára, melyeken ő maga semmit se lött. Egyszerre csak becszintette a vadászatokat. Egy vadászvendég e miatt egyszer kérdést intézett a koczevadász feleségéhez, hogy mért szüntette be férje a vadászatokat.

— Eltiltottam neki, volt a válasz. Meguntam már azokat a vadászatokat. Az uram még ha nyúlra tartott is vadászatot, rendszeren bakokat lőtt és rókával tért haza.

Furesa foglalkozás. Tanító egy fiúhoz:

- Mi az apád foglalkozása.
- Kérem tanító úr, nem árulhatom el.
- De kedves fiám, meg kell mondanod.
- Hát akkor megmondom, de idejér meg, hogy nem árulja el senkinek, hogy atyus szakállas hölgy a cizkuszban.

Egy fiatal asszony naplójából: Nov. 1-én terjem csak másnap reggel jött haza...

Nagy Frigyes porosz király utolsó betegsége alkalmával Zimmerman orvos tanácsával élt Hannoverából. Midőn az orvos megjelent, mosolygva kérdé a hirhért arkladók: „hány embert segített már a sirba?” az orvos szintén kedélyesen válaszolt: „sokkal kevesebbet, mint Felsőleg és sokkal csekélyebb dícsőszéggel!”

Indokolt szomorúság. P... ez uram családi életének egén nem volt ritka vendég a viharfelleg, melynek menykőveit a nyelveskedésben Xantippen is túl tevő kedves oldalbordája dirigálta. Gyermeki szeretettel segédkezett neki ebben suhanoz

fia is, úgy, hogy a jó öreg „pater familias” — aki, mellesleg legyen mondva: élte párjával együtt nagy kedvelője volt az „itóká”-nak — nem egyszer volt kénytelen meginni keserű levét ennek a véd- és daczszövetségnek.

A fiút kiszolitá a halál az élők sorából — Oh én édes, szerelmes gyermekem, — tört ki P... né asszonyból az öszinte tájadalom — miert is hagyta el engemet? Ki segít most már nekem apádat megverni.

Ü Z L E T.

Sertészvárosi jelentése

Az első magyar sertészállító és kölcsönös légező részvénytársulatnak.

Budapest-Kőbánya, 1890. Január 23.

Heti átlagárak: magyar val árú 260—260 kgr. néhez 43%—44 kr., 180—260 kilogr. néhez 43%—44 kr., öreg 300 kgr, túll 42—43, vidéki series 41—42%, kr. Transziban: szorbai 40—43 kr., tiszta kilogrammonként. Páronként 45 kgr. deitdly levonsa és 4% engedmény szokások.

Piaci árjegyzék.

Tiszta búza metermassánként.	7.30	król	7.50	król
Készlet	7.10		7.20	
Rizs	6.70		6.80	
Arpa	6.60		6.70	

Yasúti menetrend (érvényes 1890. november 1-től).

Budapest—Kecskemét közti:	
Személyvonat	Budapestről indul 7 óra 45 p. reggel Kecskemétre érke 10 „ 48 „ d. e.
Omnibuszvonat	Budapestről ind. 12 „ 10 „ délut. Kecskemétre érke 4 „ 40 „ délut.
Gyors-vonat	Budapestről indul 1 „ 35 „ délut. Kecskemétre érke 3 „ 35 „ este
Omnibuszvonat	Budapestről ind. 3 „ 20 „ délut. Kecskemétre érke 7 „ 15 „ este
Személyvonat	Budapestről ind. 7 „ 35 „ este. Kecskemétre érke 10 „ 35 „ éjjel.
Gyors-vonat	Budapestről ind. 9 „ 30 „ éjjel. Kecskemétre érke 11 „ 32 „ „
Kecskemét—Budapest közti:	
Személyvonat	Kecskemétről ind. 4 óra 9 p. regg. Budapestre érke 7 „ 20 „ regg.
Omnibuszvonat	Kecskemétről ind. 8 „ 9 „ regg. Budapestre érke 11 „ 55 „ délb.
Gyors-vonat	Kecskemétről ind. 12 „ 27 „ délb. Budapestre érke 2 „ 19 „ d. u.
Személyvonat	Kecskemétről ind. 5 „ 28 „ d. u. Budapestre érke 8 „ 30 „ este.

A szerkesztő postaja.

„Nek. A jogszálon jelen volt hölgyek toltetteinek leírását nem közöljük. Nem közöljük pedig elvből, mert az amúgy is elége elterjedt nagyzás manának és divathobortnak nem akarunk ez által is újabb tápot adni s azt tartjuk, hogy nem a legaranyosabb és gyémántokkal dúsan megrakott ruha a födolog, hanem az, hogy mino lélek lakik abban és mino szív ver alatta. S ugyan helyes eljárás-e az, hogy Ön néhány hölgynek a ruháját leírja, megdicséri aprora, a többiőr pedig csak együttesen, összefoglalva emlékezünk meg? Így még odajutunk, hogy a bálokon megjelent hölgyek nevét hozományuk szerint osztályozva közöljük, mintha a bál csakugyan nem volna egyéb, mint leányvásár. Semmi kedünk a fényes ruháj, meg kevesebb fényes ruháj emberfajtát kasztját megteremteni s azt hisszük, hölgyünk ilyenféle reklámra nem is szorúnak s azt sem kívánják, hogy a szabójuknak mi csinájunk reklámot. Szépek voltak mindnyajan, elragadó volt mindegyiknek a toltetteje, úgy hisszük ezzel a kijelentéssel hölgyeink a legjobban meg lesznek elégedve.

Felelős szerkesztő: HABINA JÁNOS.

NYILTER.

Báli selyemszöveteket 60 kr.

tól 16 frt 35 krig méterenként — (mintegy 300 különféle mintában és színben) egész ruhákra vagy darabonként portó és vámmintesen küldi **C. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára **Zürichben**. Minták postaföldtával. Levélre kérvényez 10 kros helyeg ragasztandó.

Hurutos bántalmaknál
nevezetesen a légzőszervek hurutjánál, náthánál stb

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Legtöbbre ajánljúsa
SIVANYO-KIV

A legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vegyítve a legkellemesebb és leghatásosabb szer e bajok lehetőleg gyors elűzésére. De az emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag bajalban is Mattoni Giesshüblere már hosszú idő óta mint kitűnő gyógyszerje szer van elismerve.

Kiadó-lakás.

Fördös Dezső III. tized Páva-útca 110. szám alatti háza f. év május 1-től kiadó. Ugyanott egy jókarban levő **zongora** eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal. 11 (1-1)

Hirdetmény.

A kecskeméti sertészállító gőzmalma részvénytársasága

X-ik rendes közgyűlését

1891. február 1-én délelőtt 10 óraker tartja meg saját gőzmalma helyiségében, melyre a részvényesek ezennel meghívottak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Az igazgatóság által szerkesztett s a felügyelőbizottság által megvizsgált vagyon-mérleg és jövedelem kimutatás betérjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak véleménye jelentése a tiszta nyermény felosztása tárgyában.
4. A könyvelő fizetésének felemelése tárgyában az igazgatóság jelentése.
5. Egyéb beérkezett indítványok feletti határozat.
6. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság választása.

Értesítetnek egyttal a részvényesek, hogy az igazgatóság évi jelentését a mérleglet illett okmányokkal egyttal a társaság gőzmalma irodájában bármikor megtekinthetik.

Kecskemét, 1891. január 8.

Az igazgatóság.

9 (1-1)

ERTESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint a városi javadalmi bizottság engedélyt folyttan

PALACZK-SÖR

raktárt tartok

és így nálam a nap bármely szakában mindenkor friss sör kapható, még pedig:

Kőbányai sör üvegenként 20 kr.
Pilseni sör „ 25 kr.

Legalább 6 üveg rendelésnél a sört házhoz szállítatom.

Ajánlom továbbá jól felszerelt

ásványvíz raktáramat is.

Hejjas Mihály

100 (0-35) Búza-piacz-ter.

Széna-eladás.

Biczó Elek, fülöpszállás-kerekegyházi birtokán a kondor alatt, egy kazalba nagyobb mennyiségű tiszta anyaszénája van eladó.

Értekezni lehet a tulajdonossal piacztéri házában **Nagy-Kőrösön.** 12 (2-1)

Hirdetmény.

854. 1891.

Kecskemét t. h. város törvényhatóság területéhez tartozó magán földbirtokokon gyakorolható **vadászati jog**, ez év folyamán lejárván: mielőtt a városi tanács ezen vadászati jog újabb bérbeadása iránt intézkednék, felhívja mindazon érdekelt földbirtokosokat, kik az 1883-ik évi XX. t. cz. 1. 2. és 3-ik pontjai alá eső földjeiken, a vadászati jogot maguknak fentartani kívánják, hogy az erre vonatkozó írásbeli bejelentéseiket **f. 1891. évi február hó 10-ik napjáig** bezárólag, a gazdászati hivatalhoz annál is inkább nyújtsák be, mivel az ezen időn túl teendő bejelentések figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Kecskeméten. 1891. évi január hó 19-én tartott tanácsülésből.

Gyenes Bertalan, **Léstár Péter**, jegyző. 11 (1-1) polgármester.

Házbérbeadás.

1-ső tized, 56. számú ház, mely magában foglal 5 egymásba nyíló szobát, 2 konyhát, 2 éléskamrát, 1 kamrát, istállót és jó pinopezadást, **f. évi május 1-től** egy vagy több évre egészben, vagy 2 részben is kiadó.

Bővebben értekezhetni a fentvezett házban, tulajdonos

10 (3-1) **Kokvai Rozáliával.**

COGNAC.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy helyben **Dávid Bertalan** úrnak a „Fekete kutyához” czimzett fűszer és gyarmatárú üzletében

cognac-bizományi raktárt

tartok, honnan gyáram termékeinek kicsinybeni elárúsítása történik. A n. é. közönség b. pártfogását kérve,

tisztelettel

Hacker Ferencz.

166 (26-24)

COGNAC.

Eddig fölülmulthatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLA J

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendelitik mindama esetekben, melyekben az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását akarja érni.

Egy üveg ára 1 füt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerterében.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerész uraknál, Pataky György és Nyirády László urak kereskedésében. 209 (24-14)